

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 313/2020-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. augusta 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti SAT, spol. s r. o., M. R. Štefánika 16, Martin, IČO 30 228 077, zastúpenej advokátom JUDr. Ľubošom Rackom, PhD., Štúrova 19, Liptovský Mikuláš, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 20/2018 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti SAT, spol. s r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 20/2018 p o r u š e n é b o l i .

2. Obchodnej spoločnosti SAT, spol. s r. o., p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré j e jej Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Krajský súd v Bratislave j e p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti SAT, spol. s r. o., trovy konania v sume 375,24 € (slovom tristosedemdesiatpäť eur a dvadsaťštyri centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Ľuboša Racka, PhD., Štúrova 19, Liptovský Mikuláš, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. IV. ÚS 313/2020-13 z 23. júna 2020 prijal na ďalšie konanie ústavnú s'ťažnosť obchodnej spoločnosti SAT, spol. s r. o., M. R. Štefánika 16, Martin, IČO 30 228 077 (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpenej advokátom JUDr. Ľubošom Rackom, PhD., Štúrova 19, Liptovský Mikuláš, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 20/2018 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej s'ťažnosti a jej príloh vyplýva, že s'ťažovateľ je žalobcom v spore vedenom na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 16 C 6/2011. Okresný súd medzitýmny rozsudkom sp. zn. 16 C 6/2011 z 19. apríla 2017 rozhodol, že základ žalobného návrhu „je opodstatnený“. Na krajskom súde má v súčasnom období

prebiehať odvolacie konanie, pričom podľa sťažovateľa „*Krajský súd v Bratislave vo veci od podania odvolania nekoná.*“. Prítomnosť prietáhov v napadnutom konaní krajského súdu priznal aj samotný predseda tohto súdu v odpovedi sťažovateľovi na ním podanú sťažnosť na prietahy podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom „... *uviedol, že predpoklad prejednávania a rozhodnutia jeho veci je až október 2020.*“.

3. Sťažovateľ v petite podanej ústavnej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2Co/20/2018 porušené bolo.

2. Krajskému súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2Co/20/2018 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume vo výške 10 000,00 EUR...“

II.

Vyjadrenia odporcu a replika sťažovateľa

4. Ústavný súd listom z 8. júla 2020 vyzval predsedu krajského súdu na vyjadrenie k podanej ústavnej sťažnosti.

4.1 Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení sp. zn. 1 SprV 374/2020 z 21. júla 2020 uviedol:

„Prípisom zo dňa 14.07.2020 som požiadala JUDr. Michaelu Královú, predsedníčku senátu, o vyjadrenie k predmetnej sťažnosti. Vyjadrenie JUDr. Královej mi bolo predložené dňa 20.07.2020.

K ústavnej sťažnosti JUDr. Králová uviedla, že predmetná vec bola predložená odvolaciemu súdu dňa 30.01.2018 a bola pridelená v senáte 2Co JUDr. Ivane Jahnovej ako referujúcej sudkyňi. Menovaná sudkyňa sa stala sudkyňou Krajského súdu v Bratislave ku

dňa 01.05.2017, pričom v máji 2017 prevzala spolu 140 nevybavených spisov. JUDr. Králová zdôraznila, že priebežný mesačný nápad senátu 2Co pozostáva okrem občianskoprávnej agendy aj z agendy poručenskej, ktorú je potrebné vybavovať prednostne. Senát 2Co mal k júnu 2020 v oddelení celkom 305 nevybavených spisov. Podľa vyjadrenia zo dňa 20.07.2020 veci občianskoprávnej agendy sudkyňa JUDr. Ivana Jahnová vybavovala a vybavuje podľa poradia predloženia veci odvolaciemu súdu, postupne od najstaršej veci. Z dôvodu vyššie uvedeného počtu nevybavených spisov bola predmetná vec tunajším súdom rozhodnutá dňa 22.04.2020 vydaním uznesenia č. k. 2Co/20/2018-549, ktorým bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené a vrátené na ďalšie konanie.

S uvedeným vyjadrením predsedníčky senátu sa v celom rozsahu stotožňujem.“

5. Ústavný súd zaslal právnenému zástupcovi sťažovateľa vyjadrenie predsedu krajského súdu sp. zn. 1 SprV 374/2020 z 21. júla 2020 na vedomie s možnosťou vyjadriť sa. Právny zástupca v podanom vyjadrení z 18. augusta 2020 stručne uviedol:

„Sťažovateľ trvá na podanej sťažnosti v celom rozsahu podľa jej obsahu. Vo veci došlo k porušeniu základných práv účastníka konania v zmysle platného právneho poriadku ako aj príslušnej judikatúry, ktorú netreba na mieste citovať, nakoľko prieťahy v konaní sú evidentné aj z predošlého vyjadrenia konajúceho súdu. Je zaujímavé, že podľa rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave mala byť vec na programe rokovania v 10. mesiaci roku 2020, ale na základe podanej sťažnosti to bolo možné uzavrieť vydaním uznesenia sp. zn. 2Co/20/2018-549 už dňa 22.04.2020. Právny zástupca sťažovateľa aj sťažovateľ majú za to, že to nepotrebuje žiadny komentár.“

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože s ohľadom na predmet konania dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa § 122 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť môže podať osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejedaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

11. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov (v primeranej lehote) v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 10/98, I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03). Samotným prerokovaním vecí na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov (v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, II. ÚS 22/96, II. ÚS 48/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 92/97 a I. ÚS 10/98). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

13. Ústavný súd teda akcentuje, že pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej konštantnej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov“ (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím“ (III. ÚS 127/03). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

14. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) účinného od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo

najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní. Napríklad povinnosť súdu konať bez priet'ahov vyplýva z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, z § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ďalej z § 168 – § 172 CSP o predbežnom prejednaní sporu a následkoch neprítomnosti strán aj z § 179 ods. 1 CSP, podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona, alebo § 183 ods. 1 prvej vety CSP, podľa ktorej pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

15. Ústavný súd nie je súčasťou súdnej sústavy a neprislúcha mu právo dozoru nad rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov. Do rozhodovacej činnosti súdov je v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy ústavný súd oprávnený zasiahnuť iba vtedy, ak boli ich konaním alebo nadväzujúcim rozhodnutím porušené ústavou zaručené základné práva a slobody sťažovateľa.

16. Priet'ahy v konaní či nečinnosť orgánu verejnej moci sú ústavným súdom hodnotené ako iný zásah orgánu verejnej moci, ktorý môže byť jedno či viacrázový, protiprávny a zároveň aj protiústavný útok týchto orgánov proti základným ústavou zaručeným právam (slobodám), ktorý v čase rozhodovania ústavného súdu predstavuje významné ohrozenie právne existujúceho stavu, pričom taký útok sám o sebe nie je výrazom (výsledkom) riadnej rozhodovacej právomoci týchto orgánov alebo ich riadneho postupu. Z uvedenej fakticity musí preto následne vyplynúť, že dôsledkom popísaného zásahu orgánu verejnej moci (jeho pasivity) nemožno čeliť inak než ústavnou sťažnosťou a na ňu nadväzujúcim nálezom ústavného súdu.

17. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04). Teda záver o tom, či dĺžka konania je ešte primeraná a či už nie je, možno formulovať vždy s ohľadom na faktory, ktorými bolo konanie bezprostredne ovplyvnené, pričom pri posudzovaní dôvodnosti tvrdenia o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj pri práve na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je nutné ku každej veci pristupovať individuálne a zvažovať, či s ohľadom na okolnosti prípadu ide o prietahy neodôvodnené, t. j. či sú pričítateľné súdu. Toto právo totiž nie je dotknuté, ak sú prietahy spôsobené výlučne konaním účastníka, prípadne ak ide o vec, keď dĺžka konania zodpovedá jej zložitosti. V takých prípadoch trvanie konania istú dobu spravidla nie je nedôvodné a potreba zásahu ústavného súdu nie je daná. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa [Comingersoll S.A. (Veľká komora), Sürmeli proti Nemecku (Veľká komora), Záborský a Šmáriková proti Slovenskej republike, rovnako tak aj I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07]. Naostatok aj ESLP vo svojich rozhodnutiach (rozsudok ESLP vo veci H. proti Francúzsku z 24. 10. 1989, rozsudok ESLP vo veci Katte Klitsche de la Grange proti Taliansku z 27. 10. 1994 a rozsudok ESLP vo veci Scordino proti Taliansku č. 1 z 29. 3. 2006) viackrát vyzdvihol dôležitosť správy súdnictva bez prietáhov, ktoré môžu ohroziť jeho účinnosť a dôveryhodnosť.

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

IV.1 Právna a faktická zložitosť veci

18. Pokiaľ ide o zložitosť prípadu, môžeme hovoriť o skutkovej alebo právnej zložitosti. Môže ísť napríklad o vec, v ktorej vystupuje viacero strán (rozsudok vo veci H. proti Spojenému kráľovstvu z 8. 7. 1987) alebo v ktorej je potrebné zabezpečiť rôzne

dôkazy [rozsudok EŠLP vo veci Humen proti Poľsku (Veľká komora) z 15. 10. 1999]. Zložitosť prípadu môže taktiež súvisieť s prítomnosťou medzinárodného prvku (rozsudok EŠLP vo veci Neumeister proti Rakúsku z 27. 6. 1968).

18.1 Predmetom konania je posudzovanie nároku sťažovateľa ako žalobcu na náhradu škody proti štátu za nesprávny úradný postup, a to v zmysle buď predošlej právnej úpravy zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, alebo v súčasnom období platnej právnej úpravy zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, čo spadá pod bežnú/pravidelnú rozhodovaciu prax všeobecných súdov.

IV.2 Správanie účastníka konania

19. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci posúdenia druhého kritéria používaného pre hodnotenie prípadných zbytočných priet'ahov v súdnom konaní ústavný súd konštatuje, že sa sťažovateľ nijakým spôsobom nepodieľal na vzniknutých priet'ahoch. Naopak, sám urgoval nečinnosť krajského súdu u samotného predsedu, ktorý aj vo svojom vyjadrení k sťažnosti na priet'ahy v konaní sp. zn. 1 Spr 16/2020 z 10. februára 2020 opodstatnenosť priet'ahového postupu krajského súdu v odvolacom konaní potvrdil.

IV.3 Postup krajského súdu v napadnutom konaní

20. Dotknutý postup je tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

21. Pri posúdení tohto kritéria musí ústavný súd skonštatovať, že krajský súd sám vo vyjadrení svojho predsedu sp. zn. 1 Spr 16/2020 z 10. februára 2020 opodstatnenosť priet'ahového postupu krajského súdu v odvolacom konaní potvrdil. Zároveň ústavný súd akcentuje, že krajský súd vo svojom uznesení č. k. 2 Co 20/2018-549 z 22. apríla 2020, ktorým zrušil medzitýmny rozsudok okresného súdu č. k. 16 C 6/2011-510 z 19. apríla 2017 a vec vrátil na nové konanie, nerozhodoval v merite veci ani po stránke skutkovej, ani po stránke právnej. Obmedzil sa len na paušálne zdôvodnenie a právne východiská posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktoré oprel o konštantnú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V tomto smere poučil zákonného sudcu okresného súdu o právnych východiskách jeho ďalšieho postupu so zameraním sa na tie skutkové okolnosti, o ktoré bude potrebné oprieť prípadný nárok sťažovateľa ako žalobcu v konaní. Vychádzajúc z uvedeného, krajský súd mal a mohol pri absencii konkrétneho skutkového, ako aj právneho posúdenia merita právnej veci, zohľadňujúc aj dĺžku konania v predmetnej veci pred okresným súdom v trvaní šiestich rokov pri doručení veci krajskému súdu ako súdu odvolaciemu, postupovať v predmetnej právnej veci urýchlene a rozhodnúť o nej v skoršom termíne. K takému záveru je potrebné dospieť, vychádzajúc z obsahu uznesenia krajského súdu č. k. 2 Co 20/2018-549 z 22. apríla 2020 a zo samotnej skutočnosti, že konanie v merite veci nie je skončené a vec sa vracia okresnému súdu na účel vykonania ďalších skutkových zistení. Ústavný súd teda opakovane konštatuje, že primeraný časový úsek na rozhodnutie krajského súdu bol prekročený.

21.1 Krajský súd teda v napadnutom konaní konal neprimerane dlho, v dôsledku čoho porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

21.2 V kontexte okolností veci ústavný súd dôrazne akcentuje, že otázka množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným priet'ahom v konaní (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 55/02, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03, III. ÚS 399/2011). Nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie

svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06, rovnako tak aj Ústavný súd Českej republiky – IV. ÚS 392/2005, IV. ÚS 358/1998).

V.

Záver

V.1 K bodu 1 výroku nálezu

22. V zmysle § 133 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, v náleze uvedie, ktoré základné práva a slobody boli porušené, ktoré ustanovenia ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy boli porušené a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva a slobody. Ústavný súd zruší rozhodnutie alebo opatrenie, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa.

22.1 Ústavný súd na základe vykonaného posúdenia (bod IV odôvodnenia) dospel k záveru, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V.2 K bodu 2 výroku nálezu

23. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

23.1 Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva

(I. ÚS 15/02, III. ÚS 10/02, III. ÚS 17/02, I. ÚS 257/08, III. ÚS 45/2012, IV. ÚS 132/2012, I. ÚS 70/2012).

23.2 Sťažovateľ požiadal o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 10 000 € z dôvodu prietáhov krajského súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd v napadnutom konaní krajského súdu identifikoval neprimerané obdobie nečinnosti, vychádzajúc z obsahu uznesenia krajského súdu č. k. 2 Co 20/2018-549 z 22. apríla 2020. Pri celkovej dobe trvania odvolacieho konania 2 roky a 3 mesiace teda ústavný súd konštatuje prietáh. Vychádzajúc zo svojej judikatúry (IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, I. ÚS 44/2018, IV. ÚS 95/2018, I. ÚS 341/2018, III. ÚS 187/2018, IV. ÚS 64/2020), priznal v popísanej situácii sťažovateľovi sumu 1 500 €, z dôvodu (i) tej skutočnosti, že identifikovaná doba prietáhov v napadnutom konaní sa týkala postupu krajského súdu v odvolacom konaní, (ii) ako aj tej skutočnosti, že krajský súd v odvolacom konaní nevykonával žiadne dokazovanie, neriešil skutkovú ani právnu stránku merita veci, ale obmedzil sa len na určenie právnych východísk pri priznávaní nároku na náhradu škody proti štátu za jeho nesprávny úradný postup.

23.3 Pri posudzovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia tak ústavný súd vychádzal z judikatúry ESLP, v zmysle ktorej by výška priznaného finančného zadosťučinenia na vnútroštátnej úrovni mala byť v rozumnom pomere k sume, ktorú by v podobných prípadoch sťažovateľovi priznal ESLP (rozsudky ESLP vo veci Scordino a ďalší proti Taliansku z 27. 3. 2003, sťažnosť č. 36813/97, oddiel I, Horváthová proti Slovenskej republike zo 17. 5. 2005, sťažnosť č. 74456/01, Palgutová proti Slovenskej republike zo 17. 5. 2005, sťažnosť č. 9818/02, Švalík proti Slovenskej republike z 15. 2. 2005, sťažnosť č. 51545/99).

V.3 K bodu 3 výroku nálezu

24. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

24.1 Ústavný súd priznal sťažovateľovi trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta za dva úkony právnej služby vykonané v roku

2020, a to z prevzatia a prípravy zastupovania a z písomného podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu. Vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 2 v spojení s § 3 ods. 1 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2020 1/6 z výpočtového základu zo sumy 1 062 €, čo činí za jeden úkon právnej služby odmenu v sume 177 € a režijný paušál v sume 10,62 €, v celkovej súhrnnej sume 375,24 €.

V.4 K bodu 4 výroku nálezu

25. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti požadoval zaplatenie finančného zadosťučinenia vo výške 10 000 €. Vzhľadom na to, že ústavný súd priznal sťažovateľovi sumu finančného zadosťučinenia vo výške 1 500 €, návrhu v ostávajúcej časti nevyhovel.

25.1 Ústavný súd taktiež nevyhovel návrhu sťažovateľa na postup podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, keďže krajský súd svojím uznesením č. k. 2 Co 20/2018-549 z 22. apríla 2020 v odvolacom konaní rozhodol.

26. S poukazom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, sa pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumie jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu